

Paweł Domagała

(PhD student, University of Wrocław and the Technical University of Berlin)

Theoretical conditions for the process of gentrification occurrence in post-socialist countries

Calling gentrification a global phenomenon is mainly a case of definitional problem. The process and its outcome identified in 1964 for the first time by Ruth Glass, despite its universal logic is limited in time and space. In my paper I am going to refer to conditions, which are necessary for the occurrence of this phenomenon, and hence – argue if such settings in post-socialist countries are a sufficient amount for the process to emerge.

In the literature we can distinguish two extreme models for defining gentrification. Friedrichs proposes a broad understanding of the problem, based on an ecological model of invasion and succession, leading to the "exchange of population from lower to higher social status." Smith, in turn, indicates that this broad definition does not separate the gentrification process from the processes of urban spatial segregation, which historically often occurred in urban areas.

In my work, I try to provide indicators to identify gentrification in post-socialist countries, based on the narrow definition of the process. I intend to focus on the presentation of the actors of the process, its course, factors favorable to it, and the necessary macro-economic changes in the economy and real estate market. I'll also put gentrification as one of the stages of development of the city.

Given the multiplicity of problems understood under the broad definition of urban renewal, I do not intend to create a new definition referring to post-socialist specifics of gentrification. The goal of this paper is to separate gentrification definition from such spatial changes as revitalization or rehabilitation (popular in post-socialist cities), which because of its co-occurrence are yet not that clearly distinguished in works of Sykora, Smagacz, or Kruse.

Despite the purely theoretical objective of this work, it is based on the empirical ground, with research conducted in Gdansk and Wrocław.

Teoretyczne uwarunkowania dla wystąpienia gentryfikacji w krajach postsocjalistycznych

Nazwanie gentryfikacji zjawiskiem globalnym jest problemem definicyjnym. Proces oraz jego wynik zidentyfikowany w 1964 roku po raz pierwszy przez Ruth Glass, mimo swej uniwersalnej logice, jest ograniczony czasowo i przestrzennie. W swej pracy zamierzam wymienić jakie warunki są konieczne do wystąpienia tego zjawiska, a co za tym idzie – możliwości szukania go w krajach postsocjalistycznych.

W literaturze przedmiotu możemy wyróżnić dwa skrajne modele definiowania gentryfikacji. Friedrichs proponuje szerokie pojmowanie problemu, opierające się na ekologicznym wzorcu inwazji i sukcesji, prowadzące do „wymiany mieszkańców z niższych na wyższy status społeczny”. Smith z kolei wskazuje na to, że tak szeroka definicja nie rozgranicza gentryfikacji od procesów segregacji przestrzennej mieszkańców miast, które wielokrotnie występowały już w miastach.

W swojej pracy staram się przedstawić wskaźniki umożliwiające zidentyfikowanie gentryfikacji w krajach postsocjalistycznych, przy wąskiej definicji tego procesu. Zamierzam skupić się na przedstawieniu aktorów procesu, jego przebiegu, czynnikach mu sprzyjających oraz koniecznym makroekonomicznym zmianom w gospodarce oraz rynku nieruchomości. Postaram się również umieścić gentryfikację jako jedno ze stadiów rozwoju miasta.

Z uwagi na wielość problemów pojmowanych pod szeroką definicją odnowy miasta, nie planuję mówić o postsocjalistycznej specyfice gentryfikacji, a odgraniczyć ją od takich zmian przestrzennych jak rewitalizacja, czy rehabilitacja, które choćby w pracach Sykory, Smagacz, Krase z uwagi na swoje współwystępowanie nie zostają oddzielone.

Pomimo czysto teoretycznego celu pracy, jest ona oparta na empirycznym podłożu, którym są badania przeprowadzone w Gdańsku i Wrocławiu.